

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea și abrogarea unor acte normative
ale Băncii Naționale a Moldovei”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. obiec ției/ prop uner ii/ reco man dării	Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Centrul de armonizare a legislației	1.	După clauza de adoptare a proiectului național urmează a fi inserată clauza de armonizare în redacție nouă: „Prezenta Hotărâre transpune art.86 (1)-(8), (10) și (11) din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în jurnalul Oficial al Uniunii Europene L176 din 27 iunie 2013, așa cum a fost	Se acceptă

			modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 din 30 mai 2018.”.	
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	2.	Denumirea proiectului se va revedea, or proiectul prevede modificarea doar a unui act al Băncii Naționale a Moldovei și abrogarea Regulamentului cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcționarilor săi (a se vedea art.42 alin. (4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative).	Se acceptă
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	3.	În clauza de adoptare după cifrele „37” și „80” se va include abrevierea „alin.”. Observația dată este valabilă pentru tot proiectul (pct. 387 ³ , anexa nr.4)	Se acceptă
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	4.	Subpunctele ce vizează modificarea anexei nr.3 se vor comasa.	Se acceptă
	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	5.	Având în vedere că derularea procesului de evaluare a adecvării lichidității interne (procesul ILAAP) presupune un exercițiu complex și desfășurat pentru fiecare bancă antrenată, iar urmare a acestui proces este necesară reglementarea în totalitate a unui cadru normativ intern aferent cerințelor de lichiditate, considerăm precoc prezentarea primelor raportări pentru situația din 31 decembrie 2019 până în 31 mai 2020. Respectiv, solicităm respectuos	Se acceptă

			examinarea posibilității de prelungire a termenului respectiv până la data 31 decembrie 2020, cu condiția adoptării unui cadru privind cerințe de lichiditate.	
	Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	6.	Nu are propuneri sau obiecții.	
	Consiliul Concurenței	7.	Nu are propuneri sau obiecții.	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
1. Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 322 din 20.12.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1-5 art. 56 din 04.01.2019, înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1400 la 28 decembrie 2018), se modifică după cum urmează:	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	8.	În dispoziția propriu-zisă de modificare se va include referința la Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.322/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncilor, deoarece modificările vizează nu doar Regulamentul prenotat, dar și clauza de armonizare a hotărârii în cauză.	Se acceptă
			Reglementările derivate din pct.1 se vor însemna cu cifre arabe și o paranteză, în conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea 100/2017.	
			Cuvântul „textul” se va utiliza pentru individualizarea unor cuvinte și semne de punctuație, cuvinte și cifre, cuvinte și abrevieri (a se vedea subpct.	

			<p>5, 8 etc.), cuvintele „se expune în următoarea redacție” se vor substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins”, iar cuvintele „în următoarea redacție” se vor substitui cu cuvintele „cu următorul cuprins”, în conformitate cu terminologia actelor de modificare. La fel, dispozițiile de completare se vor formula cu utilizarea cuvintelor „se completează cu ... cu următorul cuprins”, fără a indica după care punct se operează completarea.</p> <p>Din dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „în final”, ca fiind excedente. Potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă nu se specifică după care cuvânt/cuvinte se operează completarea, aceasta se efectuează la finalul normei.</p>	
<p>2. La punctul 4, conform ordinii alfabetice, se introduc următoarele noțiuni: „capacitate de contrabalansare - abilitatea băncii de a deține sau de a avea acces la lichidități excedentare pe orizonturi de timp scurte, medii și lungi în vederea reacționării la scenarii de criză;”; „mecanisme/ procese de stabilire a prețurilor de transfer a lichidității (LTP) – este un sistem intern al băncii de stabilire a costurilor de lichiditate, beneficiilor și riscurilor relevante în cadrul de gestionare a riscului de lichiditate ”; „procesul de evaluare a adecvării lichidității interne(ILAAP) - procesul de identificare, măsurare, gestionare și monitorizare a lichidității interne,</p>	<p>BC „ProCredit Bank” S.A.</p>	<p>9.</p>	<p>Solicităm să fie definit intervalul orizonturilor de timp scurte, medii și lungi.</p>	<p>Comentariu Termen scurt, mediu și lung sunt termeni de referință utilizați pe larg în mediul economic. De obicei, termenul scurt se refera la o perioadă mai mică de un an, termen mediu – 1-5 ani, termen lung – mai mare de 5 ani. Banca va stabili scenariile pentru periodicități relevante în raport cu scadențele activelor și pasivelor sale și evoluția conjuncturii pieței.</p>

implementat de către bancă, în baza art. 79 din Legea nr.202/2017;”.				
4. Punctul 16, subpunctul 5), lit.a) se completează cu textul „/membru al organului de conducere”.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	10.	Modificarea pct.16 subpct. 5 lit. a) nu se potrivește din punct de vedere redacțional în textul acestei norme.	Se acceptă
5. La punctul 47, subpunctul 1), după textul „și prezintă” se exclude textul „spre aprobare”.	BC „ProCredit Bank” S.A.	11.	La punctul 47 este discordanță dintre subpct. „5) evaluează periodic, cel puțin o dată pe an, cunoștințele, competențele și experiența fiecărui membru al organului de conducere și ale organului de conducere în ansamblul său și ale persoanelor care dețin funcții-cheie și raportează consiliului în mod corespunzător”; cu punctele 21 și 34 din Regulamentul nr.292 din 29.11.2018 (în vigoare din 12.12.2018).	Se acceptă
9. La punctul 241, subpct.1), după textul „garanțiilor oferite de aceasta” se completează cu textul „(pentru garanțiile oferite trebuie să fie stabilită și revizuită ulterior valoarea de ipotecă de către un angajat al băncii care are calificarea, abilitățile și experiența necesară pentru a efectua o evaluare și care este independent de procesul de luare a deciziei aferente creditului)”.	BC „Eximbank” S.A. BC „Moldindconbank” S.A.	12.	În vederea evitării tratării ambigue, solicităm clarificarea sintagmei „garanțiilor oferite”, care poate semnifica totalitatea garanțiilor sau doar garanțiile reale. Propunem excluderea sau clarificarea sintagmelor „revizuită ulterior valoarea de ipotecă”, „un angajat al băncii care are calificarea”, din următoarele motive: 1) „revizuită ulterior valoarea de ipotecă” poate fi interpretat și ca reevaluare periodică a garanțiilor (bunuri imobile) sau	Se acceptă

			<p>pentru toate garanțiile (bunurile imobile), indiferent de tipul și valoarea de ipotecă a acestora. Totodată, analiza și determinarea valorii de gaj urmează a fi efectuată și până la decizia de acordare a creditului nu doar „ulterior”;</p> <p>2) „un angajat al băncii care are calificarea” - nu este clar cum poate fi demonstrată calificarea, dacă aceasta are semnificația prevăzută de art.15 al Legii cu privire la activitatea de evaluare nr.989/2002, ori nu există expres prevăzut o cerință legală conform căreia salariații băncii trebuie să dețină certificate de calificare emise de organe competente. Termenul „calificarea” induce la referirea indirectă către noțiunea de „certificat de calificare” atribuit evaluatorilor în urma susținerii examenelor de atestare. La etapa dată considerăm că această restricție nu este fezabilă pentru implementare.</p>	
	BC „ProCredit Bank” S.A.	13.	Solicităm să fie concretizat dacă valoarea de ipoteca reprezintă valoarea de piață sau valoarea de gaj, care este stabilită de către angajatul băncii.	Comentariu Valoarea de gaj a bunului reprezintă valoarea stabilită de către angajatul băncii conform raportului de evaluare.
12. După punctul 289, se introduc punctele 289 ¹ - 289 ³ care vor avea următorul cuprins:	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	14.	Cuvântul „comportament” se utilizează cu referire la ființe,	Se acceptă

<p>„289¹. Banca trebuie să elaboreze și să utilizeze propriile metodologii de calcul ale modificărilor potențiale ale valorii lor economice ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii, în conformitate cu profilul de risc și politicile de administrare a riscului aferente acestora. În cazurile în care metodologia internă a unei bănci este considerată inadecvată de către Banca Națională a Moldovei sau nu există o astfel de metodologie, banca trebuie să aplice metodologia standardizată descrisă în anexa nr. 21 la prezentul regulament. Metodologiile interne ale băncii trebuie să îndeplinească următoarele criterii:</p> <p>...</p> <p>4) ipotezele metodologiei (folosite pentru a transforma pozițiile în fluxuri de numerar) sunt rezonabile, adecvat documentate și stabile în timp. Aceasta este deosebit de important în cazul activelor și pasivelor al căror comportament diferă considerabil de scadența contractuală sau reevaluare, și pentru produsele noi. Schimbările materiale ale ipotezelor urmează a fi documentate, justificate și aprobate de conducere;</p> <p>...</p>			<p>din care cauză recomandăm substituirea acestuia.</p>	
<p>289². Banca trebuie să calculeze modificarea valorii ei economice ca urmare a aplicării unei/unor schimbări bruște și neașteptate ale ratelor dobânzii, inclusiv utilizând șocul/șocurile standard de o dimensiune de minim 200 puncte de bază, în ambele direcții, indiferent de monedă. Calcularea și raportarea modificării valorii economice se efectuează lunar - pe bază individuală și semestrial - pe bază consolidată.</p> <p>...”.</p>	<p>BC „ProCredit Bank” S.A.</p>	<p>15.</p>	<p>Solicităm să fie descris mai detaliat ce se are în vedere prin calcularea și raportarea valorii economice pe bază individuală și pe bază consolidată.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>15. După punctul 319, se introduce punctul 319¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>„319¹. Banca trebuie să dispună de reglementări interne privind modul și condițiile, inclusiv limita agregată la nivel de bancă, de acordare a creditelor salariaților săi.</p>	<p>BC „Eximbank” S.A.</p>	<p>16.</p>	<p>Propoziția „Banca va ține o evidență aparte a tuturor creditelor acordate salariaților săi, care nu sunt persoane afiliate, cu indicarea sumelor și</p>	<p>Se acceptă parțial Prevederea respectivă se referă doar la angajații băncii care nu sunt persoane afiliate și, respectiv, nu este logic de a</p>

<p>Salariaților băncii, care sunt persoane afiliate acesteia, li se acordă credite conform condițiilor prevăzute în Regulamentul nr.240/2013. Banca va ține o evidență aparte a tuturor creditelor acordate salariaților săi, care nu sunt persoane afiliate, cu indicarea sumelor și termenelor rambursării. Limita agregată se va stabili de către bancă luând în considerație nivelul riscurilor asumate de bancă.”.</p>			<p>termenelor rambursării.” se va substitui cu „Banca va asigura identificarea și detalierea creditelor acordate angajaților săi într-o măsură similară aplicată celorlalți beneficiari de credite”.</p> <p>Considerăm că identificarea este necesară atât pentru angajați persoane afiliate și neafiliate, iar nivelul de detaliere necesar trebuie să fie similar pentru întreg portofoliul de credite – actualmente acesta cuprinde cel puțin prevederile stipulate în ORD 3.17.</p>	
<p>21. După punctul 387 se introduce capitol II în următoarea redacție:</p> <p style="text-align: center;">„Capitolul II PROCESUL DE EVALUARE A ADECVĂRII LICHIDITĂȚII INTERNE (PROCESUL ILAAP)</p> <p>387¹. În procesul instituirii și derulării continue a procesului ILAAP banca va respecta prevederile punctelor capitolului I din prezentul titlu ce se referă la procesul ICAAP care se vor citi și se vor aplica mutatis mutandis la procesul ILAAP în mod corespunzător.</p>	<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova</p>	<p>17.</p>	<p>Sugerăm revizuirea redacției pct.387¹ prin excluderea cuvintelor „se vor citi și”, precum și a cuvintelor „în mod corespunzător”, ca fiind excesive;</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>387². Elementele și rezultatele simulărilor de criză din cadrul procesului ILAAP trebuie să fie coordonate cu cele din cadrul procesului ICAAP. Aceasta presupune luarea în considerare a ipotezelor-suport, rezultatele simulărilor de criză și măsurilor pe care intenționează să le întreprindă organul de conducere.</p>	<p>BC „ProCredit Bank” S.A.</p>	<p>18.</p>	<p>Solicităm să fie descrisă modalitatea de coordonare a rezultatelor simulărilor de criză din cadrul procesului ILAAP, ce țin de lichiditate, cu cele din cadrul procesului ICAAP, ce țin de adecvarea capitalului intern și nu includ riscul de lichiditate.</p>	<p>Comentariu Pornind de la faptul că riscurile care afectează capitalul în mod direct modifică și pozițiile lichidității, prevederea respectivă determină corelarea acțiunilor și rezultatelor proceselor ILAAP și ICAAP, concomitent fiind stipulate și aspectele care trebuie luate în</p>

				considerare în cadrul coordonării acestor procese.
387 ⁸ . Banca trebuie să aibă în vedere scenarii alternative privind pozițiile de lichiditate și factorii de diminuare a riscurilor și să reexaminează ipotezele care stau la baza deciziilor privind poziția de finanțare, cel puțin, o dată pe an. În acest sens, scenariile alternative trebuie să vizeze în special elementele extrabilanțiere și alte datorii contingente, inclusiv cele ale entităților special constituite în scopul securitizării sau ale altor entități speciale, în raport cu care banca acționează ca sponsor sau oferă un sprijin semnificativ sub formă de lichidități.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	19.	Se va revedea folosirea termenului „securitizării”.	Se acceptă
387 ¹⁰ . Banca trebuie să dispună de planuri de redresare privind lichiditatea care să stabilească strategii adecvate și măsuri de punere în aplicare corespunzătoare pentru a rezolva problema eventualei lipse de lichidități, inclusiv în ceea ce privește sucursalele stabilite într-un alt stat.	BC „ProCredit Bank” S.A. BC „Moldindconbank” S.A.	20.	Propunem să fie modificat <i>planuri de redresare</i> în <i>plan de redresare</i> pentru a evita ulterior unele neînțelegeri.	Se acceptă
	BC „Moldindconbank” S.A.	21.	Cu referire la punctele 387 ¹⁰ -387 ¹¹ propunem clarificarea noțiunii și rolului „planurilor de redresare privind lichiditatea”, în contextul Regulamentului în cauză, precum și corelarea acestora cu „planurile de urgență privind lichiditatea”, menționate la punctele 15-17 din Anexa nr.4 și cu Planul de redresare al băncii, elaborat și menținut de bancă, conform Legii nr.232.	Comentariu Planurile de urgență privind lichiditatea fac parte din politica de gestionare a riscului de lichiditate și se stabilesc având în vedere rezultatul scenariilor de stres aplicate de bancă. Cu referire la planul de redresare, acesta este un plan elaborat conform Legii nr.232/2016 și are rolul de a prevedea măsuri ce se iau de către bancă pentru restabilirea poziției sale financiare după o deteriorare semnificativă. Totodată, art.9 din Legea nr.232/2016 determină că un plan de redresare este parte integrantă a cadrului formal de administrare a activității

				băncii, iar art.13, urmat de anexa A legii date specifică un șir de informații care trebuie incluse în planul de redresare, inclusiv gama de acțiuni cu privire la lichidități . Având în vedere, pentru a evita tratarea diferite a acestor prevederi a fost modificată sintagma „plan de redresare privind lichiditatea” în „plan de urgență privind lichiditatea”.
387 ¹¹ . Planurile de redresare menționate la punctul 387 ¹⁰ vor fi testate de către bancă, cel puțin, o dată pe an, actualizate pe baza rezultatelor scenariilor alternative menționate la punctul 387 ⁷ , raportate organului de conducere corespunzător și aprobate de acesta, astfel încât politicile și procesele interne să poată fi ajustate în consecință.	Banca Comercială Română Chișinău S.A.	22.	Propunem înlocuirea sintagmei „387 ⁷ ” cu „387 ⁸ ” din punctul 387 ¹¹ al capitolului II „Procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (Procesul ILAAP), întrucât scenariile alternative sunt menționate la punctul 387 ⁸ .	Se acceptă
22. Se abrogă punctul 388.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	23.	Se va stabili că punctul 388 se abrogă.	Se acceptă
23. Punctul 389 se completează în final cu următorul text: „, iar raportul menționat la pct. 387 ¹² trebuie să fie transmis în termen de 5 luni de la încheierea exercițiului financiar”.	BC „Eximbank” S.A.	24.	Se expune în următoarea redacție „Rapoartele menționate la pct.386, pct. 387 și 387 ¹² , întocmite de bancă și aprobate de organul de conducere al acesteia trebuie să fie transmise Băncii Naționale a Moldovei în termen de 5 luni de la încheierea exercițiului financiar.” Asigurarea unei sinergii între rapoartele ICAAP și ILAAP prin prisma integrării recomandărilor primite în	Nu se acceptă Raportul referitor la procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (menționat la pct.386) și raportul privind măsurile luate pe linia administrării riscurilor semnificative la care este expusă banca (menționat la pct.387) vor fi transmise Băncii Naționale în termen de 4 luni de la încheierea exercițiului financiar.

			procesul de analiză și aprobare a acestora.	
<p>24. După punctul 390 se completează cu punctele 390¹-390⁵, cu următorul cuprins:</p> <p>„390¹. Banca sau persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor vor prezenta la Banca Națională a Moldovei, printr-o scrisoare de însoțire, informația cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor, care va cuprinde, cel puțin, următoarele:</p> <p>1) extrasul din procesul-verbal al ședinței organului de conducere care a decis cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor sau al ședinței altor persoane care convoacă adunarea generală, după caz, care va conține datele prevăzute la art.53 alin.(8) lit.a)–g) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni (în continuare – Legea nr.1134/1997);</p> <p>2) copiile, semnate de către bancă/persoana care convoacă adunarea generală a acționarilor, a documentelor confirmative ce atestă măsurile întreprinse aferente prevederilor art.55 alin.(1) lit.b) sau alin.(2) din Legea nr.1134/1997;</p> <p>3) copia publicației în care a fost plasat anunțul despre ținerea adunării generale a acționarilor, cu excepția cazului prevăzut la art.55 alin.(1) lit.b) din Legea nr.1134/1997.</p> <p>390². Informația menționată la punctul 390¹ va fi prezentată după cum urmează:</p> <p>1) în cazul adunării generale ordinare anuale a acționarilor, cel mai târziu cu 25 de zile până la ținerea acesteia;</p> <p>2) în cazul adunării generale extraordinare a acționarilor, cel mai târziu cu 12 zile până la ținerea acesteia;</p> <p>3) în cazul adunării generale repetate, cel mai târziu cu 10 zile până la ținerea acesteia;</p> <p>4) în cazul în care adunarea generală a acționarilor se va desfășura în condițiile prevăzute la art.59 alin.(7) din Legea nr.1134/1997, informația se va prezenta în termen de 7 zile</p>	BC „Moldindconbank” S.A.	25.	<p>Punctul 24 din proiectul Hotărârii prevede completarea Regulamentului nr. 322/2018 cu punctele 390¹ — 390⁵ care vor dubla normele prevăzute în Cap. VIII litera D al Regulamentului nr. 23/09-01 din 15.08.1996 cu privire la licențierea băncilor și sucursalelor băncilor din alte state. Propunem modificarea Regulamentului nr. 23/09-01, similar modificărilor efectuate prin HCE al BNM nr.126 din 25.04.2019.</p>	Se acceptă

<p>după adoptarea deciziei respective, dar cel mai târziu cu 3 zile până la ținerea adunării generale a acționarilor.</p> <p>390³. În termen de 15 zile lucrătoare de la data închiderii adunării generale a acționarilor, banca va prezenta la Banca Națională a Moldovei copiile, semnate de către aceasta, a documentului prevăzut la pct.394 subpct.3) și a publicației în care a fost plasată decizia aprobată la adunarea generală a acționarilor. În cazul în care în cadrul adunării generale a acționarilor este adoptată decizia de majorare a capitalului social al băncii prin efectuarea emisiunii suplimentare de acțiuni, banca prezintă la Banca Națională a Moldovei, cel puțin, următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) copia, semnată de către bancă, a deciziei privind emisiunea suplimentară a valorilor mobiliare aprobată de adunarea generală a acționarilor; 2) copiile, semnate de către bancă, a dării de seamă privind rezultatele emisiunii valorilor mobiliare și a listei subscriitorilor la valorile mobiliare plasate în baza deciziei adoptate la adunarea generală a acționarilor, întocmită conform cerințelor prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Informațiile menționate vor fi prezentate la Banca Națională a Moldovei în termen de 5 zile de la data desfășurării ședinței organului împuternicit la care s-au aprobat rezultatele emisiunii valorilor mobiliare. <p>390⁴. Banca Națională a Moldovei poate solicita prezentarea parțială sau completă a informației expuse în anexele din procesul-verbal al adunării generale a acționarilor.</p> <p>390⁵. Sucursala băncii din alt stat va informa Banca Națională a Moldovei despre convocarea adunării generale a acționarilor băncii din alt stat, în cazul în care în ordinea de zi vor fi incluse chestiuni aferente activității sucursalei băncii din alt stat și prezintă o copie a ordinii de zi cel mai târziu cu 5 zile lucrătoare înainte de ținerea acesteia. În termen de 20 zile lucrătoare de la închiderea adunării generale a acționarilor, sucursala băncii din alt stat va</p>				
---	--	--	--	--

prezenta la Banca Națională a Moldovei documentul prevăzut la pct. 394 subpct.4).”.				
<p>27. La Anexa nr. 1: textul „Anexa nr. 1 la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncii” se substituie cu textul „Anexa nr.1 la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor” la punctul 1 subpunctul 7), textul „deținătorului/debitorului” se substituie cu textul „persoanelor indicate la subpct. 5)”, textul „locurile de muncă și funcțiile ocupate de către acestea,” se exclude, după textul „membru al organului de conducere ocupate” se include textul „de către persoanele respective”, iar după cuvântul „deținerile” se include cuvântul „acestora”; la punctul 1 subpunctul 13) cuvintele „persoanei juridice” se substituie cu cuvântul „debitorului”, după textul „subpct. 2)-11)” se introduce textul „, cu excepția subpct. 7)” și după textul „subpct 2)-8)” se introduce textul „, cu excepția subpct. 5)”; punctul 3 subpunctul 3) se expune în următoarea redacție: „informația curentă privind funcția de membru al organului de conducere ocupată”, iar din subpunctul 5) se exclude textul: „locurile de muncă și funcțiile ocupate de către aceștia”.</p>	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	26.	Normele privind modificarea parafelor anexelor nr.1, 2 și 3 se vor expune într-un subpunct cu următorul cuprins: În parafele anexelor nr.1, nr.2 și nr.3 cuvântul „băncii” se substituie cu cuvântul „băncilor”.	Se acceptă
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	27.	<p>Atenționăm asupra necesității revizuirii normei de la pct. 1 subpct. 7), precum și a pct. 3 subpct. 5) din anexa nr.1, pentru a exclude exprimarea pleonastică (informația privind soții, rudele și afinii de gradul întâi și doi al deținătorului/debitorului, soții rudelor și afinilor menționați). În acest context, se va ține cont că, potrivit art.45 din Codul familiei, „(1) Rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală. (2) Gradul de rudenie se stabilește prin numărul de nașteri. (3) Rudele unuia dintre soți sunt afinii celuilalt soț. Linia și gradul de afinitate sunt similare liniei și gradului de rudenie.</p>	<p>Comentariu Nu este clară obiecția, deoarece, în opinia noastră, prevederea respectivă nu conține erori de exprimare care constă în folosirea alăturată a unor cuvinte cu același înțeles. Astfel, prevederea se referă la deținătorii de cote în capitalul social al băncii și debitorii acesteia, la soții deținătorilor/debitorilor menționați, rudele și afinii acestora, inclusiv soții rudelor și afinilor în cauză.</p>

<p>29. După Anexa nr. 2 se introduce Anexa nr. 2¹ la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor cu următorul cuprins: „Anexa nr. 2¹ la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor</p> <p>Metodologia standardizată de calcul al modificării potențiale a valorii economice a unei bănci ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii</p> <p>....</p>	<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova</p>	<p>28.</p>	<p>Se va expune în următoarea redacție: „Se completează cu anexa nr. 2¹ cu următorul cuprins”. Întrucât anexa dată va conține un singur tabel, acesta nu se va numerota.</p>	<p>Se acceptă</p>																																																																						
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Banda de scadență</th> <th>Mijlocul benzii de scadență</th> <th>Aproximarea duratei modificate</th> <th>Modificarea presupusă a randamentului</th> <th>Factorul de pondere</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5=3*4</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Până la 1 lună</td> <td>0,5 luni</td> <td>0,04 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>0,08%</td> </tr> <tr> <td>Între 1 și 3 luni</td> <td>2 luni</td> <td>0,16 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>0,32%</td> </tr> <tr> <td>Între 3 și 6 luni</td> <td>4,5 luni</td> <td>0,36 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>0,72%</td> </tr> <tr> <td>Între 6 și 9 luni</td> <td>7,5 luni</td> <td>0,625 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>1,25%</td> </tr> <tr> <td>Între 9 și 12 luni</td> <td>10,5 luni</td> <td>0,875 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>1,75%</td> </tr> <tr> <td>Între 1 și 2 ani</td> <td>1,5 ani</td> <td>1,38 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>2,77%</td> </tr> <tr> <td>Între 2 și 3 ani</td> <td>2,5 ani</td> <td>2,25 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>4,49%</td> </tr> <tr> <td>Între 3 și 4 ani</td> <td>3,5 ani</td> <td>3,07 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>6,14%</td> </tr> <tr> <td>Între 4 și 5 ani</td> <td>4,5 ani</td> <td>3,85 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>7,71%</td> </tr> <tr> <td>Între 5 și 7 ani</td> <td>6 ani</td> <td>5,08 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>10,15%</td> </tr> <tr> <td>Între 7 și 10 ani</td> <td>8,5 ani</td> <td>6,63 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>13,26%</td> </tr> <tr> <td>Între 10 și 15 ani</td> <td>12,5 ani</td> <td>8,92 ani</td> <td>200 puncte de bază</td> <td>17,84%</td> </tr> </tbody> </table>	Banda de scadență	Mijlocul benzii de scadență	Aproximarea duratei modificate	Modificarea presupusă a randamentului	Factorul de pondere	1	2	3	4	5=3*4	Până la 1 lună	0,5 luni	0,04 ani	200 puncte de bază	0,08%	Între 1 și 3 luni	2 luni	0,16 ani	200 puncte de bază	0,32%	Între 3 și 6 luni	4,5 luni	0,36 ani	200 puncte de bază	0,72%	Între 6 și 9 luni	7,5 luni	0,625 ani	200 puncte de bază	1,25%	Între 9 și 12 luni	10,5 luni	0,875 ani	200 puncte de bază	1,75%	Între 1 și 2 ani	1,5 ani	1,38 ani	200 puncte de bază	2,77%	Între 2 și 3 ani	2,5 ani	2,25 ani	200 puncte de bază	4,49%	Între 3 și 4 ani	3,5 ani	3,07 ani	200 puncte de bază	6,14%	Între 4 și 5 ani	4,5 ani	3,85 ani	200 puncte de bază	7,71%	Între 5 și 7 ani	6 ani	5,08 ani	200 puncte de bază	10,15%	Între 7 și 10 ani	8,5 ani	6,63 ani	200 puncte de bază	13,26%	Între 10 și 15 ani	12,5 ani	8,92 ani	200 puncte de bază	17,84%	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>29.</p>	<p>Sugerăm reducerea numărului benzilor de scadență în tabelul nr.1 pentru termenele de scadență mai mari de un an și propunem următoarea repartizare pe benzi: între 1 și 3 ani, între 3 și 5 ani, peste 5 ani, deoarece considerăm irelevantă multitudinea de benzi, luând în considerare maturitatea și regimul ratelor aferente instrumentelor financiare de pe piața bancară autohtonă.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ținând cont că 30% din portofoliul creditelor acordate de către băncile din RM reprezintă credite acordate pe un termen mai mare de 5 ani, în scopul administrării riscului IRRBB urmează a se utiliza benzile de scadență 5-10 ani; 10-15 ani; 15-20 ani și peste 20 de ani, fiind exclusă banda de scadență 5-7 ani.</p> <p>Totodată, e de menționat că o divizare mai granulară a intervalului 1-5 ani asigură o ponderare mai potrivită și corespunzătoare intervalelor de timp.</p>
Banda de scadență	Mijlocul benzii de scadență	Aproximarea duratei modificate	Modificarea presupusă a randamentului	Factorul de pondere																																																																						
1	2	3	4	5=3*4																																																																						
Până la 1 lună	0,5 luni	0,04 ani	200 puncte de bază	0,08%																																																																						
Între 1 și 3 luni	2 luni	0,16 ani	200 puncte de bază	0,32%																																																																						
Între 3 și 6 luni	4,5 luni	0,36 ani	200 puncte de bază	0,72%																																																																						
Între 6 și 9 luni	7,5 luni	0,625 ani	200 puncte de bază	1,25%																																																																						
Între 9 și 12 luni	10,5 luni	0,875 ani	200 puncte de bază	1,75%																																																																						
Între 1 și 2 ani	1,5 ani	1,38 ani	200 puncte de bază	2,77%																																																																						
Între 2 și 3 ani	2,5 ani	2,25 ani	200 puncte de bază	4,49%																																																																						
Între 3 și 4 ani	3,5 ani	3,07 ani	200 puncte de bază	6,14%																																																																						
Între 4 și 5 ani	4,5 ani	3,85 ani	200 puncte de bază	7,71%																																																																						
Între 5 și 7 ani	6 ani	5,08 ani	200 puncte de bază	10,15%																																																																						
Între 7 și 10 ani	8,5 ani	6,63 ani	200 puncte de bază	13,26%																																																																						
Între 10 și 15 ani	12,5 ani	8,92 ani	200 puncte de bază	17,84%																																																																						

Între 15 și 20 ani	17,5 ani	11,21 ani	200 puncte de bază	22,43 %				
Peste 20 de ani	22,5 ani	13,01 ani	200 puncte de bază	26,03 %				
<p>31. La punctul 2 din Anexa nr.3, după lit. d) se introduc alineatele e)-i) cu următorul cuprins: „e) schimbări semnificative (realizate sau planificate) asupra cadrului de administrare a riscurilor pe baza rezultatelor ICAAP; f) schimbări semnificative (realizate sau planificate) asupra modelelor de afaceri, strategiilor sau cadrelor de apetit la risc pe baza rezultatelor ICAAP, inclusiv acțiunilor de administrare (de exemplu, schimbarea pozițiilor de risc); g) schimbări semnificative (realizate sau planificate) asupra cadrelor ICAAP, inclusiv îmbunătățiri care să fie aduse în urma respectării validărilor interne, a rapoartelor de audit interne și rezultatele dialogului cu Banca Națională a Moldovei; h) explicații adecvate cu privire la modul în care banca garantează că respectivele cadre și modele ICAAP utilizate asigură rezultate fiabile; i) rapoartele de audit intern având drept obiect ICAAP.”;</p>					Ministerul Justiției al Republicii Moldova	30.	Textul „după lit. d) se introduc alineatele” se va substitui cu textul „se completează cu lit.”.	Se acceptă
<p>32. La punctul 8 din Anexa nr.3, după lit.c) se introduce subpunctul d) cu următorul cuprins: „d) descrierea interacțiunii (integrării) dintre simulările de criză privind solvabilitatea și cele privind lichiditatea și, în special, a simulărilor de criză specifice ICAAP și ILAAP și a rolului simulărilor de criză în sens invers.”.</p>					Ministerul Justiției al Republicii Moldova	31.	Textul „după lit. c) se introduce subpunctul” se va substitui cu textul „se completează cu lit.”.	Se acceptă
<p>33. Se introduce Anexa nr. 4 la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor după cum urmează: „Informațiile ILAAP prezentate Băncii Naționale a Moldovei A. Dispoziții generale privind informațiile specifice ILAAP:</p>					Ministerul Justiției al Republicii Moldova	32.	Dispoziția de modificare se va revedea după cum urmează: „Se completează cu anexa nr.4 cu următorul cuprins:”. Totodată, redacția anexei date trebuie să conțină și parafa „Anexa nr.4 la Regulamentul privind cadrul de administrare a activității	Se acceptă

<p>În scopul acestui compartiment, se aplică mutatis mutandis (în mod asemănător, dar ajustat la context) prevederile compartimentului A din Anexa nr.3.</p> <p>B. Informații specifice ILAAP:</p> <p>...</p> <p>8. Pentru băncile care dispun de mecanisme de stabilire a prețurilor de transfer a lichidității (LTP), banca va asigura faptul ca informațiile prevăzute la punctul 7 să includă descrierea procesului de elaborare și funcționare a LTP și, în special, a interconexiunilor dintre LTP și procesul decizional strategic, precum și a procesului decizional din cadrul departamentului de relații cu clienții cu privire la generarea de active și datorii.</p> <p>...</p> <p>10. În cazul băncilor care dețin mecanisme LTP, informațiile prevăzute la punctul 9 trebuie să acopere, de asemenea, funcționarea LTP și, în special, relația dintre LTP și ratele de risc -cheie.”</p>			<p>băncilor”. Din lit. A se va exclude textul „(în mod asemănător, dar ajustat la context)”, deoarece textul normelor trebuie să aibă caracter dispozitiv, dar nu explicativ (a se vedea sensul expresiei „mutatis mutandis”).</p>	
	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	<p>Solicităm condescendent interpretarea sensului exact al conținutului părții A „Dispoziții generale privind informațiile specifice ILAAP” în vederea executării eficiente a prevederilor prezentei anexe.</p>	<p>Comentariu</p> <p>Pornind de la sensul expresiei, care este „schimbând ceea ce este de schimbat”, într-o prevedere a unui act normativ asemănătoare cu alta se schimba ceea ce nu este identic cu ce a fost anterior și, logic, trebuie schimbat.</p>	
	Banca Comercială Română Chișinău S.A.	<p>La anexa nr.4, litera B, se propune înlocuirea cuvântului „dispun” din pct.8 și cuvântul „dețin” din pct.10, cu cuvântul „aplică”, întrucât formularea unui mecanism de LTP care să fie perfect aplicabil în condițiile sistemului bancar autohton nu este plauzibilă, din considerentul inexistenței unei piețe interbancare/financiare funcționale și active care ar putea furniza componente relevante de LTP.</p> <p>Astfel zis, chiar dacă o bancă dispune de un mecanism LTP, în unele cazuri, utilizarea acestuia în procesul de stabilire</p>	<p>Se acceptă</p>	

			<p>a prețurilor nu este relevantă. Respectiv, pentru reflectarea acestui aspect în text, propunem de a face referire doar la cazurile în care băncile într-adevăr aplică mecanisme de LTP.</p> <p>Pe de altă parte, în prezent legislația națională nu prevede obligativitatea deținerii de către bănci a unor mecanisme de stabilire a prețurilor de transfer a lichidității (LTP).</p>	
<p>2. Se abrogă Regulamentul cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcționarilor săi nr.33/09-01 din 18.09.1996, publicat în Monitorul Oficial al Republica Moldova nr.64 art.81 din 03.10.1996.</p>	<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova</p>	33.	<p>Se va indica prin ce act a fost aprobat Regulamentul cu privire la acordarea de credite de către bănci funcționarilor săi.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>3. Prezenta hotărâre intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova</p>	34.	<p>Pentru precizia momentului intrării în vigoare a hotărârii, cuvintele „în termen de” se vor substitui cu cuvintele „la expirarea a”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>BC „EuroCreditBank” S.A.</p>	35.	<p>Nu au propuneri sau obiecții.</p>	
	<p>BC „Energbank” S.A.</p>			
	<p>BC „Mobiasbancă – Group Societe Generale” S.A.</p>			
	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	36.	<p>Nu au prezentat avize.</p>	
	<p>BC „Comerțbank” S.A.</p>			
	<p>„FinComBank” S.A.</p>			